

PROGRAM SZKOLNEGO KOŁA WOLONTARIATU

w Szkole Podstawowej nr 15 we Wrocławiu

Wstęp

Wolontariat szkolny to bezinteresowne zaangażowanie społeczności szkoły - nauczycieli, uczniów i rodziców - na rzecz potrzebujących. Uczy postawy szacunku i tolerancji wobec drugiego człowieka.

Wykorzystując otwartość i ciekawość świata młodego człowieka, poprzez Wolontariat można odcisnąć dobroczynne piętno we wszystkich dziedzinach jego życia.

Staramy się, aby uczniowie w naszej szkole byli pełni pasji i zaangażowania, kierowali się wrażliwością i troską o drugiego człowieka. Uczniowie chcą nieść bezinteresowną pomoc, służąc tak potrzebującym jak i samym sobie.

Wolontariat również rozwija wśród młodzieży postawę alternatywną dla konsumpcyjnego stylu życia i uzależnień. Stwarza okazję do wyszukiwania autorytetów i budowania świata wartości, pomaga w rozwijaniu zainteresowań, w szukaniu pożytecznej formy spędzania czasu wolnego.

Podejmowana przez uczniów-wolontariuszy aktywność wpływa pozytywnie na rozwój ich osobowości, jest ważna i pożądana ze względu na wymiar edukacyjno-wychowawczy.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

- Zapoznanie młodzieży z ideą wolontariatu oraz jej propagowanie.
- Uwrażliwienie na cierpienie, samotność i potrzeby innych.
- Kształtowanie postaw prospołecznych.
- Rozwijanie empatii i tolerancji.
- Inspirowanie do aktywnego spędzania czasu wolnego.
- Kreowanie roli szkoły jako centrum lokalnej aktywności.
- Budowanie tradycji szkoły zgodnie z założeniami programu wychowawczego.
- Angażowanie się w działania na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej, tworzenie więzi ze środowiskiem.
- Zawieranie głębokich, wartościowych przyjaźni.
- Kształtowanie umiejętności działania zespołowego.
- Współdziałanie z organizacjami społecznymi i młodzieżowymi.
- Możliwość wykorzystywania własnych umiejętności i doświadczeń.
- Rozwijanie zainteresowań.
- Zdobywanie doświadczenia w nowych dziedzinach, orientacja prozawodowa.
- Wspieranie ciekawych inicjatyw młodzieży szkolnej.

OBSZARY DZIAŁANIA

Aktywność wolontariuszy ukierunkowana jest na dwa zasadnicze obszary: środowisko szkolne i środowisko pozaszkolne.

ŚRODOWISKO SZKOLNE

- Organizowanie pomocy koleżeńskiej w nauce.
- Działalność na rzecz uczniów ze świetlicy szkolnej.
- Działalność na rzecz przedszkolaków.
- Działalność w bibliotece szkolnej i sali komputerowej.
- Udział w szkoleniach i zajęciach dotyczących wolontariatu.

ŚRODOWISKO POZASZKOLNE

- Współpraca z Domem Pomocy Społecznej, Radą Osiedla, Parafią pw. św. Anny we Wrocławiu
- Współdziałanie z Sektorem III – organizacjami pozarządowymi np. z fundacjami, hospicjami, Wrocławskim Centrum rozwoju Społecznego, realizacja programu „My dla świata”, Semper Avanti.
- Przeprowadzanie akcji charytatywnych wspierających instytucje, fundacje, stowarzyszenia i osoby prywatne.

REALIZOWANE ZADANIA

- Przybliżenie młodzieży idei wolontariatu podczas spotkań, szkoleń i godzin wychowawczych.
- Umożliwianie rozpoznania własnych motywacji do pracy.
- Rozpoznanie obszarów pomocy.
- Poznanie zasad pracy i etyki działalności wolontarystycznej.
- Zapoznanie z prawami i obowiązkami wolontariuszy.
- Wywieszanie plakatów zachęcających młodzież do włączenia się w pracę Wolontariatu.
- Zamieszczenie informacji o działalności Wolontariatu na tablicy wolontariatu oraz na stronie internetowej szkoły.
- Zachęcanie uczniów do działań w Wolontariacie szkolnym.
- Lekcje wychowawcze poświęcone idei Wolontariatu.
- Lekcje religii poświęcone miłości bliźniego.
- Szkolenia członków wolontariatu.
- Zebrania członków Wolontariatu.
- Pomoc najuboższym rodzinom, samotnym, chorym i osobom starszym przy współpracy z miejscową parafią i DPS we Wrocławiu.
- Tworzenie i uzupełnianie „mapy” potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego.
- Monitorowanie działalności wolontariuszy.
- Wymiana doświadczeń.
- Kwestowanie na rzecz innych.

PRAWA WOLONTARIUSZA

Wolontariusz ma prawo do:

- zgłaszania własnych propozycji i inicjatyw.
- podejmowania pracy w wymiarze nie utrudniającym nauki w szkole i pomocy w domu.
- wsparcia ze strony koordynatora lub innych pracowników Wolontariatu Szkolnego.
- odmowy wykonywania prac objętych polityką etatową, czyli zastępować pracownika.
- otrzymania pisemnego zaświadczenia o wykonanej pracy.
- bycia poinformowanym o trudnościach, kosztach przejazdu związanych z wykonywaną pracą.

- niewywierania na nim presji moralnej w związku z realizowanym zadaniem pozostającym w konflikcie z jego przekonaniem.
- rezygnacji z pracy wolontarystycznej uprzedzając odpowiednio wcześniej koordynatora Wolontariatu Szkolnego.

OBOWIĄZKI WOLONTARIUSZA

Wolontariusz ma obowiązek:

- przedstawić pisemną zgodę rodziców lub opiekunów na działanie w Wolontariacie (niepełnoletni członkowie Wolontariatu Szkolnego).
- uczestniczyć w spotkaniach i szkoleniach Wolontariatu.
- respektować zasady Szkolnego Wolontariatu takie jak: 1) zasada osobistej pracy nad własnym rozwojem; 2) zasada zaangażowania na rzecz potrzebujących pomocy; 3) zasada troski o los słabszych; 4) zasada prawdy, przyjaźni, życzliwości.

CECHY WOLONTARIUSZA

- **WYSOKI STOPIEŃ WRAŻLIWOŚCI**, który pozwala na wnikliwą obserwację świata, tego, co nas otacza. To pomaga dostrzegać wokół siebie ludzi potrzebujących, samotnych, bezradnych, cierpiących i chorych. Samo dostrzeżenie ich- to nie wszystko! Wielu ludzi bowiem dostrzega wokół siebie potrzebujących, ale przechodzi obok obojętnie, nie reaguje.
- **EMPATIA**, czyli umiejętność wczuwania się w sytuację i doznania drugiego człowieka, rozumienia i przeżywania jego cierpienia. Takie osobiste odbieranie drugiego człowieka skłania nas do zatrzymania się nad jego niedolą, wywołuje w nas potrzebę ochrania go, udzielania mu pomocy. Wtedy pomagamy najbardziej skutecznie. Dajmy z siebie jak najwięcej, a to z kolei daje nam ogromną satysfakcję i zadowolenie z dobrze wypełnionego moralnego obowiązku.
- **CIERPLIWOŚĆ**, której należy się uczyć codziennie, wypełniając swe zobowiązania. Wymaga to dużego panowania nad swoimi emocjami, nad złością, zniecierpliwieniem, popędliwością, często nad lenistwem czy zniechęceniem.
- **ODPOWIEDZIALNOŚĆ** za siebie, swoje działania i za swojego podopiecznego. Odpowiedzialność należy w sobie wzbudzać i wzmacniać. Poczucie odpowiedzialności jest dowodem naszej dojrzałości do podejmowania różnych ról społecznych. Musimy pamiętać, że jeśli zobowiązujemy się do czegoś, powinniśmy wcześniej ocenić nasze siły i umiejętności, aby nie podejmować zadań przerastających nasze możliwości. Nigdy nie należy obiecywać zbyt wiele, a potem nie wywiązywać się ze swoich zobowiązań. Lepiej wziąć na siebie mniej obowiązków, ale wywiązać się z nich sumiennie.
- **WSPÓŁDZIAŁANIE**- znacznie więcej można osiągnąć działając wspólnie niż indywidualnie. Takiego współdziałania należy uczyć się, aby nie przekształciło się w zażartą rywalizację i zaspakajanie niezdrowych własnych ambicji.
- **PUNKTUALNOŚĆ**- poszanowanie własnego czasu i czasu innych, to kolejna cecha, którą należy w sobie wypracować.
- **GOSPODAROWANIE CZASEM** jest bardzo cenną umiejętnością, tym bardziej, że wolontariusze swoją działalność społeczną godzą z nauką szkolną i obowiązkami

domowymi. Nie można bowiem być „dobrym” wolontariuszem dla wszystkich podopiecznych, zaniedbując własną rodzinę albo nawet sąsiadów.

- TOLERANCJA i AKCEPTACJA- tak bardzo potrzebna zwłaszcza w kontaktach z osobami chorymi czy niepełnosprawnymi. To bardzo trudne zadanie, aby zaakceptować tę „inność” fizyczną czy psychiczną, umieć zobaczyć w osobie niepełnosprawnej pełnowartościowego człowieka. Nie każdy umie sobie z tym poradzić. Wymaga to pewnego treningu i przygotowania psychologicznego.
- „ WSTYD ZA ZŁO” , ważne jest wypracowanie odpowiedzialności za siebie i innych oraz poczucia wstydu za popełnione błędy czy wyrządzone krzywdy. Takie poczucie ma zastępować konstruktywną krytykę, służyć rozwojowi wewnętrznemu, pracy nad sobą w celu podnoszenia własnej wrażliwości, umiejętności i kwalifikacji.
- PRAWO DO SŁABOŚCI, do błędu czy porażki - nie jesteśmy nieomylni, zdarza się, że zrobimy coś złe, nie tak, jak planowaliśmy. Musimy sobie dać to prawo, nie załamywać się porażkami, ale wyciągać z nich konstruktywne wnioski na przyszłość- uczyć się na błędach. Zdobywamy w ten sposób nowe doświadczenia, które nas rozwijają, wzbogacają. Tak uczymy się nowych rzeczy, aby potem służyć radą i pomocą innym.
- DAŻENIE DO SAMODOSKONALENIA - wolontariusz powinien ustawicznie podnosić swoje umiejętności i doskonalić się wewnętrznie, aby pełniej i skuteczniej pomagać potrzebującym.

KODEKS ETYCZNY WOLONTARIUSZA

- Bądź pewnym.
- Zastanów się, dlaczego chcesz pomagać innym ludziom.
- Bądź przekonanym.
- Nie oferuj swej pomocy, jeżeli nie jesteś przekonany o wartości tego, co robisz.
- Bądź lojalnym.
- Zgłaszaj sugestie, nie „uderzaj” w innych.
- Przestrzegaj zasad.
- Nie krytykuj rzeczy, których nie rozumiesz. Może okazać się, że mają swoje uzasadnienie.
- Mów otwarcie.
- Pytaj o rzeczy, których nie rozumiesz.
- Nie pozwól, by tłumione wątpliwości i frustracje odciągnęły Cię od tego, co najważniejsze, bądź zmieniły w osobę stwarzającą problem.
- Chętnie ucz się. Rozszerzaj swoją wiedzę. Stale się rozwijaj.
- Staraj się wiedzieć jak najwięcej o Twojej organizacji i pracy.
- Nie sprzeciwiaj się kontroli nad sobą. Będziesz pracować lepiej i z większą satysfakcją, wykonując to, czego od Ciebie się oczekuje.
- Bądź osobą, na której można polegać.
- Praca jest zobowiązaniem. Wykonuj to, co zgodziłeś się zrobić.
- Nie składaj obietnic, których nie jesteś w stanie spełnić.
- Działaj w zespole. Znajdź dla siebie miejsce w grupie. Samotnik działający na własną rękę jest mało skuteczny.

SPOSOBY EWALUACJI

- Sprawozdanie z pracy Wolontariatu Szkolnego na koniec roku szkolnego.

- Rejestr akcji charytatywnych, instytucji, w których są obecni Wolontariusze.
- Zdjęcia i notatki z imprez.
- Informacje na tablicy wolontariatu i na stronie internetowej szkoły.
- Artykuły w prasie lokalnej.
- Podziękowania, zaświadczenia, wpisy na świadectwach.

Wolontariat szkolny rozpoczyna nowe otwarcie działalności charytatywnej wśród społeczności szkolnej SP nr 15 we Wrocławiu. Jej działalność polega na:

1. Opracowanie całkowitej, pełnej dokumentacji wolontariatu (program, regulamin, scenariusze zajęć, zgody).
2. Podzieleniu działań na stałe i akcyjne. Do działań stałych zaliczamy:
 - Adopcję na odległość (Indie);
 - Działalność w świetlicy;
 - Działalność w przedszkolu;
 - Działalność w bibliotece i w sali komputerowej;
 - Współpraca z Domem Opieki Społecznej;
 - Współpraca z Radą Osiedla; (gazetka, ?)
 - Samopomoc koleżeńska – program „1 na1”
 - Prowadzenie kroniki wolontariatu;
 Do działań akcyjnych zaliczamy:
 - Działalność na rzecz Fundacji i Towarzystw (kwesty, wykonanie ozdób, itp.);
 - Zbiórki pieniędzy na określony cel (kawa ciastko na zebranie, Owocowy sezon, Pola Nadziei i inne);
 - Zbiórki żywności, odzieży, nakrętek;
 - Udział w kongresach, targach, galach wolontariatu;
 - Udział w akcjach wolontaryjnych wynikających z realizacji programu MY DLA ŚWIATA
3. Wychowawcy klas 4 – 8 i 3 gimnazjalnych we wrześniu i październiku przeprowadzają zajęcia wychowawcze o tematyce wolontariatu – czym jest, na czym polega działalność wolontariusza. (w oparciu o propozycję scenariusza użytego do kserowania u liderów wychowawców – EHG i) W efekcie zajęć ma powstać lista propozycji uczniów w jakie działania wolontariacie mogą włączyć się nasi uczniowie – na terenie szkoły i poza nią.
4. W trakcie zebrań wychowawcy przekazują informację rodzicom nt. działalności szkolnego wolontariatu, przygotowaną przez jedną opiekunek wolontariatu – panią Bożenę D.....
5. Wychowawca prowadzi dokumentację wolontariuszy ze swojej klasy w teczce wychowawczej (1. Zapis, że dziecko zgłosiło udział w wolontariacie; 2. Monitoring Dziennika Wolontariusza w styczniu i czerwcu – przed wystawianiem

oceny z zachowania; 3. Zanotowanie ilości przepracowanych wolontaryjnie godzin w danym roku szkolnym i sumowanie ich co roku lub gromadzenie ksera zaświadczeń, które otrzyma uczeń.

6. Najbliższa akcja – ciastko za 3 zł i kawa gratis na wywiadówkę. W tym celu prosimy, aby w dzień wywiadówki uczniowie poprzez wychowawcę dostarczyli po 1 blasze pokrojonego w pokaźne kawałki ciasta, w podpisanej blasze. Ponadto czekamy na zgłoszenia po 2 uczniów z klas piątych, którzy pod opieką nauczycieli poświęcą 1 godzinę działalności charytatywnej w „kawiarence”. Cel zbiórki – dla fundacji Arka, opiekującą się dziećmi niepełnosprawnymi. Zwyczajowo w zamian przychodzą do szkoły z przedstawieniem.
7. W skład zespołu – opiekunów wolontariatu wchodzi: Magda Głowinkowska, Bożna Dyl, Dobrosława Mazurek, Marek Sokół oraz Elżbieta Hoffmann-Guzik – lider szkolnego wolontariatu. Ponadto zapraszamy do współpracy chętnych nauczycieli. Nie kryję, że liczymy na szczególną współpracę z nauczycielkami nauczania zintegrowanego i świetlicy, bibliotekarzem, informatykiem, muzykiem, plastykiem i technikiem, ale zapraszamy wszystkich ludzi dobrej woli. Dziękuję.